

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm XIV. Vel non est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

S V M M A R I V M.

1. *Episcopus ordinans aliquem ante legitimam etatem mereatur paenam suspensionis ab ordinis collatione.*
2. *Ordinatus tamen ante legitimam etatem suspenditur ab Ordinis executione usque ad etatem legitimam.*
3. *Ordinans aliquem non habentem titulum sustentationis, vel patrimonium sufficiens, ei beneficium ecclesiasticum prouideri debet.*

NO T A N D V M I. Episcopus aliquem ordinans ante legitimam etatem, mereatur paenam suspensionis ab ordinis collatione, ut in eo puniatur, in quo deliquit.

NO T A N D V M II. Qui ante legitimam etatem ordinatus est, ab ordinis executione abstinere debet, donec etatem debitam consequatur. Idque verum est, tametsi censura suspensionis ablata sit per absolutionem ab Episcopo, v. g. aut Confessario priuilegio datum: non enim possunt super etate ad ordinis exercitium requisita dispensare, vt docui lib. 5. Th. mor. tr. 9. c. 10. n. 3.

Veruntamen recte aduertit Suarez de censuris disp. 28. c. 4. n. 3. puerum hunc propriè non incurrisse censuram suspensionis: nam suspensiō propriè dicta non incurrit nisi ob culpam: Puer autem iste peccasse non videtur, sed per simplicitatem Episcopo paruisse. Sed vocatur suspensiō latiore significatiōne, quia ob etatis defectum prohibitū ipsi erat ordinis suscepti exercitium: neque super ea re Papa dispensare voluit, propter iniuriam malè ordinantis, quam is ordinato, ipsique ordinationis sacramento intulit. Etenim inhabilitas seu prohibitio malè ordinati, ut ministerium exequi non possit, credit aliquo modo in paenam ordinantis, ut etiam nota i. e. quod translationem, in fine.

Corollarium. Qui ob simplicitatem, seu ob ignorantiam non mortalem, sacrī ordinibus se ordinari patitur, post adeptam legitimam etatem celebrare potest, non petita dispensatione, vel absolutione: quia non fuit propriè suspensus.

NOTA.

CAPITVLVM XIV.
Vel non est.

PARAPHRASIS.

Episcopus Conuentrensis puerum tredecim annorum Subdiaconum ordinavit. Idē grē ferens Innoc. III. mandat, ut Episcopus à collatione ordinum, puer autem in eodium ordinantis ab executione officij Subdiaconi, visquedum ad etatem legitimam peruenierit, suspendatur: Insuper Episcopus per censuram Ecclesiasticam compellatur, ut puero beneficium Ecclesiasticum prouideas.

NOTANDVM III. Episcopus ordinem maiorem conferens non habenti titulum sustentationis, vel patrimonium sufficiens, beneficium Ecclesiasticum ei prouidere debet: Atque interea dum consequatur, ipse Episcopus, & successor eius hominem alere cogitur, c. Episcopus, 4. c. cum secundum, 16. de præbend. c. Si Episcopus, 37. eod. in 6. Vide quæ dixi cit. c. 10. n. 5.

CAPITVLVM XV.

Dilectus.

PARAPHRASIS.

Vacante Ecclesia Humiliensi, Canonici elegerunt, aut potius postularunt Guilielmum in minoribus ordinibus constitutum. Hinc Episcopus Trecensis yno die omnes tres sacros ordines contulit: Et cum de hoc facto suo examinaretur, iuratustus dixit, non proprio auctu, sed ex Metropolitanu mandato id egisse; postea vero confessus fuit, sine mandato se ad hanc inordinatam ordinationem processisse. Sed etsi Archiepiscopus illi mandasset, parere illi non potuisse, cum Archiepiscopo in hac facultas à sacris canonibus concessa non sit. Quare cum dictus Episcopus Trecensis in pluribus grauerter deliquerit, ideo eum Honorius III. ab ordinandi potestate tamdiu suspendit, donec Sedi Apostolice visum fuerit absoluere.

SUMMARIUM.

1. *Episcopi & Archiepiscopi non possunt dispensare in universalibus Ecclesie canonibus, nisi id ipsi concessum sit.*
2. *Si Superior aliquid inbet contra legem, in qua dispensare non potest non debet subditus obedire.*

NOTANDVM I. Episcopi, & Archiepiscopi dispensare non possunt in universalibus Ecclesie canonibus, nisi id ipsi concessum reperiatur. Quæde re dixi lib. I. Th. mor. tr. 4. c. 22. n. 4.

NOTANDVM II. Si Superior aliquid iubeat contra legem, in qua dispensare non potest, non debet subditus obedire: quia ille transgreditur limites potestatis sue. Sin autem Superior aliquid iubeat contraria legem, in qua dispensare potest, debet illis obedi, quia tacite seu ipso facte dispensare censetur. Ut si Prelatus dispensandi potestate predictus subditus, quem irregularem esse scit, ad ordinates suscipiendos mittat, sicuti dixi eod. c. 22. n. 7.

CAPITVLUM XVI.
Consultationi.

PARAPHRASIS.

Gregorius IX. consultus ab Archiepiscopo Baranensi de ijs, qui extra tempora statuta sacros ordines accepert; Respondebat: Dubium nullum esse, quin sacrum characterem accepert: Et quamvis ab executione ordinis suspensi esse debeant, tamen Archiepiscopum, post penitentiam ipsis pro delicto impositam, permettere posse, ut in ordine suscepto ministrarent.

SUMMARIUM.

1. *A suspensione, aliæue censurâ, que infinitè fertur, nec Papa reservatur, absoluere potest Episcopus, & similem Episcopali iurisdictionem habens, si non depositâ contumaciâ Ecclesie parere velit.*
2. *Nisi tanquam crimen à Clerico commissum sit depositione dignum.*

NOTANDVM Vn. Si in canonibus dispensatio, aliæue censura indefinite leatur propter delictum, & Pontifici non reseretur, censetur Episcopis aliquique similem Episcopali iurisdictionem habentibus concessa potestas absoluendi, si reus depositâ contumaciâ Ecclesie parere velit. Ita colligitur etiam ex c. ex literis, I. de constitut. & c. nuper 29. de sent. excommunic. Idem.